

Handläggare
Peter Alexanderson**Till**
Utbildningsnämnden
2020-02-06n

Uppföljning av intern kontroll 2019, Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	2
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	3
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	3
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	3
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	3
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	4
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	4

Bedömning av nämndens interna kontroll

Analys

Utbildningsnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2019 varit tillräcklig.

Internkontrollplanen för 2019 har omfattat följande områden, IT-säkerhet, SL-kort vid kommunala gymnasieskolor, prognossäkerhet, skolmåltid samt administrativa rutiner avseende ekonomi och personal på de kommunala skolorna.

Nedan följer en redovisning av de kontrollmoment som ingår i 2019 års internkontrollplan.

Delar av uppföljningen består av kontroller av förvaltningens enheters arbete med intern kontroll. Under året har den interna kontrollen följts upp vid 36 av förvaltningens enheter, mot planerade 40. Besök har blivit inställda på grund av att enheter lagts ned eller varit på gång att läggas ned samt på grund av personalförändringar.

Utöver aktiviteterna i internkontrollplanen har förvaltningen genomfört externa granskningar av vid fem enheter. Granskningarna har fokuserat på bisysslor samt på otillåtna direktupphandlingar. En av granskningarna har lett till polisanmälan för misstänkta oegentligheter. Övriga granskningar har lett till att den interna kontrollen vid de granskade skolorna har förbättrats genom att interna rutiner vid de enheterna har ändrats.

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Process: Kompetensförsörjning

Arbetssätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Strategi	Uppföljning av antalet behöriga lärare	KOLL. Utbildningsförvaltningen arbetar strategiskt med kompetensförsörjning med olika insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare. Systemet för att följa upp lärarlegitimationer har utvecklats genom att information hämtas direkt ur Skolverkets databas.

Process: Skolplanering

Arbetssätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Lokalförsörjningsplanen	Avstämningar av lokalförsörjningsplan och byggprojekt	Kostnader lokalprojekt. Utfall stäms regelbundet av mot de ekonomiska prognoser som gjorts i samband med lokalförsörjningsplanen och i pågående byggprojekt.

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Process: Skolmåltider

Arbetssätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Egen skolmat	Kontroller av enheternas inköp	<p>Ekologiska livsmedel. Inköp av ekologiska livsmedel följs upp löpande under året. Skolor får fortlöpande information om andelen ekologiska livsmedel vid skolrestaurangerna.</p> <p>Skolmåltid. Alla skolor har ombetts att genomföra uppföljningen av skollagens krav på näringsriktiga skolmåltider genom att besvara den webbaserade enkäten Skolmat Sverige. I år har det varit obligatoriskt för gymnasieskolorna att besvara enkäten. Varje skola har kunnat hämta sin egen rapport via webbenkäten samt att en gemensam rapport har skapats för alla skolor som besvarat enkäten. Rapporten skickas till grundskoledirektör samt gymnasiedirektör för åtgärder.</p>

Process: Skolskjuts

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
SL-kort	Kontroll mot skolskjutsreglemente	<p>Kontrollera underlag för de som fått SL-kort. Kontrollen har gjorts genom att jämföra kostnaderna för SL-kort med antalet elever på kommunala gymnasieskolor, de gymnasieskolor vars kostnader varit höga har ombetts skicka in kvittenslistor för att kunna göra kontroller av utlämningen. En del av skolorna som ombetts lämna in kvittenslistor har endast beskrivit rutinerna för utlämning eftersom de inte sparar listorna (det finns inte heller något krav i rutinerna att göra det). Det framkommer av svaren att gymnasieskolorna lämnar ut kort av olika syften. En skola lämnar ut till alla på grund av att alla elever har arbetsplatsförlagd utbildning, en annan eftersom den har undervisning i en idrottssal långt från skolan. Kostnaderna för korten har konterats på lika sätt även om de i exemplen ovan borde ha konterats som kostnader för utbildning.</p> <p>Rutinerna för SL-kort till elever kommer att utvecklas och revideras 2020. Förvaltningen utvecklar ett systemstöd för hanteringen av SL-kort.</p>

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Process: Budgetuppföljning

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Månadsuppföljning	Prognoser	<p>Ekonomi. Enheterna gör prognoser sju gånger per år. Prognoserna kvalitetssäkras och större förändringar av budgetarna följs upp.</p>

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Process: Administrativt IT-stöd

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
IT	Säkerhetsarbete	<p>Rutiner. Granskningen har fokuserats på rutinerna för hur allmänna handlingar hanteras i IT-systemen. Rutinerna för hantering av allmänna uppgifter är tydliga. Förvaltningen har under året bytt IT-leverantör. Rutinerna har anpassats till ny leverantör och nya IT-system.</p>

Process: Belastningsregister

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Kontroll av belastningsregister för de som arbetar med elever i skolan.	Rutin för kontroll av utdrag ur belastningsregister	<p>Internrevision. Alla grundskolor kontrollerar utdrag ur belastningsregister. En enhet har skrivit på anställningsavtal innan den anställda visat utdraget med ett förbehåll. Ett förbehåll att anställningsbeviset endast gäller om utdraget lämnas in håller inte. Ungefär 60 % av de granskade enheterna har endast delvis tillräcklig kontroll, det absolut vanligaste felet är att utdragen inte skickas in till personalakten vid central förvaltning.</p> <p>Gymnasieskolor gör på olika sätt eftersom det inte är obligatoriskt att kontrollera utdragen.</p>

Process: Faktura/Inköp

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Effektivt inköp	Systemutnyttjande	Internrevision. Endast hälften av de granskade enheterna har en tillräcklig kontroll inom området. Bristerna finns inom följsamhet till ramavtal, direktupphandlingar, användande av inköpssystemet. Brister inom detta område leder till att enheterna betalar för mycket för varor och tjänster. I förlängningen riskerar även förvaltningen viten till våra avtalsparter.
Inköp	Kontroller enligt attest-/fakturarutin	Internrevision. De flesta av de granskade enheterna har kunskap om vilka kontroller som ska göras innan fakturor attesteras. Under andra granskningsområden har internkontrollen påvisat avvikelser avseende till exempel till exempelhantering av First Card, representation mm.

Process: Inventarier

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Rutiner för inventarier, förteckning och inventering	Rutin för hantering av inventarier	Internrevision. En fjärdedel av de granskade enheterna har inte tillräcklig kontroll över sina inventarier. Risken för att material försvinner ökar om kontrollen inte är god.

Process: IT

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Säkerhet	Rutiner för behörigheter	Rutiner. Granskningsområdet fokuserar på hur behörigheter avslutas för personal som slutar eller byter befattning. Rutinerna för att avsluta behörigheter är tydliga. Behörigheterna för en enskild anställd som avslutar sin anställning, måste avslutas hos respektive systems behörighetshanterare, vilket försvårar hanteringen av avslut. Förvaltningen har under året bytt IT-leverantör. Rutinerna för behörigheter har uppdaterats.

Process: Kontanthantering

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Rutiner och regler för kontanter	Rutiner för firstcard, kontanthantering etc	Internrevision. Ungefär 80 % av de granskade enheterna har inte tillräcklig intern kontroll vid användning av First Card. Vanligt är att kvitton inte skannas och att fakturor som avser rektorers kort inte vidare distribueras till överordnad chef. Risken för oegentligheter är hög för kort, det är lätt hänt att kort börjar användas för privata kostnader. Därför är det viktigt att våra enheter följer de rutiner för att skanna och bifoga kvitton i Agresso samt vidarebefordra fakturorna så att de alltid attesteras av en överordnad chef

Process: Löneutbetalning

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
LISA självservice	Rutiner för rapportering i LISA	<p>Internrevision. De flesta enheter bedöms ha tillräcklig kontroll innan löneutbetalning. En femtedel av de granskade enheterna har mindre brister.</p> <p>Kontrollerna efter löneutbetalning är inte lika bra. 40 % av de granskade enheterna har inte tillräcklig kontroll efter. Bristerna varierar mellan att enheten inte följer upp alls på individnivå till att kontrollerna inte dokumenteras. Bristerna i kontrollen efteråt kan resultera i att lönekostnaderna blir för höga eftersom felaktigt utbetald lön inte upptäcks och löneskulder kan uppstå.</p>

Process: Personalplanering

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Personalplaneringsprocessen	Uppföljning av anställningstider	<p>Internrevision. De flesta av de granskade enheterna har tillräcklig kontroll när de planerar sin personal.</p>

Process: Representation

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Rutiner och regler för representation (intern och extern)	Regler för representation	<p>Internrevision. Hälften av de granskade enheterna gör något fel i samband med representation. Vanliga fel är att deltagarförteckning och syfte inte bifogas i agresso eller att fakturan inte vidarebefordras till överordnad chef. Riskerna med att inte hantera representation på rätt sätt är framförallt att förtroendet för verksamheten kan ta skada. Ingen av de granskade enheterna har en omfattande representation.</p>

Process: Upphandling

Arbetsätt	Systematiska kontroller	Kontrollaktivitet
Upphandling		<p>Internrevision. De flesta enheter har en tillräcklig uppföljning av de avtal de själva upphandlat.</p>